

„Който предугада, тях и предопредели да бъдат съобразени с образа на Неговия Син, за да бъде Той първороден между много братя“ (Рим. 8:29).

Във всички времена от историята на човечеството е имало властници, които са „вкарвали“ народните маси в определена твърда рамка на колективизъм независимо от формата на управление и са смятали това едва ли не за най-висше благо. Деспоти и тирани от древния свят и средновековието, диктатори от миналия век (Сталин, Хитлер) и от наше време са се стремели да създадат еднообразно, сиво, безлично колективистично общество, в което всички хора са длъжни да говорят и да действат еднакво. А ако някой се е осмелявал да изкаже различно мнение, това е можело да му струва живота. Това е една от престъпните крайности, погубила десетки милиони невинни хора.

Съществува и друга крайност в човешкото, особено в съвременното общество – индивидуализмът. Той се представя като най-висше постижение на днешната демокрация. Същност наистина ли сме свидетели на най-добрите възможности за всестранното развитие на личността? Съществуват ли днес реални предпоставки всеки човек

„Защото сега всеки се стреми да отдели себе си най-вече, иска да изпита в себе самия пълнотата на живота, а между туй от всичките му усилия вместо пълнота на живота излиза само пълно самоубийство, защото вместо пълнота на определяне на своето същество изпадат в пълно уединение. Защото всички в нашия век са се разделили на единици, всеки се уединява в своята дупка, всеки се отдалечава от други, крие се и крие, каквото има, и свършва с това, че сам се отблъсква от хората и сам отблъсква хората от себе си. Трупа уединено богатство и мисли: „Колко силен съм аз сега и колко съм осигурен, а не знае, безумният, че колкото повече трупа, толкова повече затъва в самоубийствено безсилие. Защото е привикнал да се надява само на себе си и се е отделил единица от цялото, научила е душата си да не вярва в хорската помощ, в хората и в човечеството, и само трепери, че ще му пропадат парите и спечелените от него права. Днес повсеместно човешкият ум започва насмешливо да не разбира, че истинското осигуряване на човека не е в личното му уединено усилие, а в общата човешка цялост“¹.

Това е според мен точният портрет на днешния индивидуализъм, който въпреки

¹ Достоевски, Ф. Братя Карамазови. С., Народна култура, 1960, 370-371.

сития и осигурен живот води човека до самота и откъснатост от Бога и от другите хора.

Удивително е, че столетия наред всички опити за устройство на човешкото общество не са ни приближили до решаването на този проблем.

Но не е изненадващо, защото само Библията може да даде такова решение.

В Битие 1:27-28 четем: „И Бог създаде човека по Своя образ; по Божия образ създаде; мъж и жена ги създаде. И Бог ги благослови. И Бог им каза: „Плодете се и се размножавайте, напълнете земята и я покорете, бъдете господари над морските риби, над въздушните птици и над всяко живо същество, което се движи по земята.“ Бог създава пълноценен, съвършен човек като уникална свободна личност и го благославя като господар на земята. Той не сътворява човека като марионетка, роб или робот, т.е. програмирано същество. От самото начало Адам и Ева имат право на избор и Бог никога не отнема това право на хората, а винаги се съобразява с него. Нещо повече, от самото начало Той въздейства активно върху човека, за да го усъвършенства. Вероятно именно това е имал предвид великият индийски писател Рабиндранат Тагор: „Всевишният никога не заковава във вериги създаденото от Него, а вечно

го преобразява, като пробужда в него нови сили.“ Когато създава първите хора Адам и Ева Бог им дава само една заповед: „От всяко дърво в градината свободно да ядеш, но от дървото за познаване на доброто и злото да не ядеш от него; защото в деня, когато ядеш от него, непременно ще умреш“ (Бит. 2:16-17).

Явно Бог и Неговото слово стават център на живота на нашите прародители. С други думи, богоцентризмът се оказва най-важният принцип в човешкия живот. Това значи, че Господ и Неговото слово определят всички сфери в съществуването на хората, всичките им ценности. След грехопадението ситуацията се променя коренно.

Когато се доверяват на дяволската лъжа и съгрешават против Бога, хората умират първо духовно, а след това и физически. Смъртта става реалност в живота на всеки човек. И вместо богоцентризма в човешката, покварена от греха природа започва да царува друг принцип - на егоцентризма. В центъра на живота застава Аз-ът. Човек се превръща в бог за себе си. И удовлетворението на собствените му капризи става смисъл на неговото битие. Той въс-

тава против Бога и тръгва по свой път, като отхвърля Божиято Слово. Грехът започва да царува в човешкото естество, а това означава и в човешкото общество чрез „похотта на плътта, пожеланието на очите и тщеславието на живота“ (I Йоан 2:16).

Не е трудно да разберем, че именно в покварената от греха човешка природа се корени проблемът за двете крайности в обществото. Ето защо, като решава проблема на отделния човек и неговия егоцентризм, Бог фундаментално и веднъж завинаги решава и проблема с двете крайности в живота на хората.

След грехопадението Бог обещава на Адам и Ева Спасител, Който ще нанесе съкрушителен удар на измамника дявола: „Ще поставя и вражда между теб и жената и между твоето потомство и нейното потомство; то ще ти нарани главата, а ти ще му нараниш петата“ (Бит. 3:15).

В Библията Господ постепенно открива всички необходими детайли от величествения Си план за спасение на човека чрез Иисус Христос. В Христос Бог не просто възстановява падналия

човек, като му връща първоначалната красота и величие, а в Своята премъдрост, сила и щедрост извежда човека на висота, която не може се постигне с ограничения човешкия ум. Бог не просто връща на човека – на венеца на Неговото творение – славата и достойнството, а в безграничната Си любов и милосърдие, на онези, които Го приеха, даде право да станат Божии чеда, т.е. на тези, които вярват в Неговото име; които се родиха не от кръв, нито от плътско пожелание, нито от мъжко пожелание, но от Бога“ (Йоан 1:12-13).

Новият Завет разкрива съвършения Божии план за спасението на хората: „Ще съградя Моята Църква; и портите на ада няма да я надвият“ (Мат. 16:18). Именно създадената от Иисус Христос Църква е божественото решение на проблема.

В Иисус Христос чрез Светия Дух и словото Си Бог възражда човека духовно. Посредством вяра, която възниква от слушането на Божиято слово, всеки грешник получава опрощение на греховете си и се ражда отново за Бога и Неговото царство. Духовно новороденият човек се съединява със светата Църква, която е Христовото тяло.

Бог не просто възвежда всеки новороден човек в някакъв нов колектив, където ще го ръководи мнозинството, а го прави част от Своето тяло, където той се разкрива напълно в цялата си красота, като се преобразява в образа на Иисус Христос Неговия Господ и Спасител: „Който предугада, тях и предопредели да бъдат съобразни с образа на Неговия Син, за да бъде Той първороден между много братя“ (Римл. 8:29).

Преобразяването се осъществява чрез постоянен процес на познаване на Бога и Неговото слово, чрез служене на другите въз основа на Божията любов и личната надареност: „С любов служете един на друг“ (Гал. 5:13); „Според дарбата, която всеки е приел, служете с нея един на друг като добри настойници на многообразната Божия благодат“ (I Пет. 4:10).

Като създава Църквата - общество от най-близки по дух хора, които се обичат, грижат се и служат един на друг доброволно чрез всичките си дарби, - Бог решава глобалния проблем за двете крайности в човешкото общество: колективистичното пренебрегване на човека като личност и индивидуализма, където царува човешкото Аз, противящо се на Бога.

ПРЕЗБИТЕР
НИКОЛАЙ УВАШЧУК

„Стаген“ човек

или...

да реализира себе си в съответствие със своите заложби? Разбира се, обществото на „равните възможности за всички“ отговаря положително на тези въпроси.

Но като се вгледаме внимателно, забелязваме нещо друго:

1. Бог и Неговото Слово систематично се изтласкват от всички сфери на живота. На личностно ниво всеки е свободен да вярва, но пред другите, невярващите, не може да говори за Бога и за спасението. Живата вяра се замества целенасочено с номинална религиозност, която прикрива един безбожен, противен на Бога начин на живот.

2. Възхваляваната свобода във всичко се оказва свобода за всякакви извращения.

3. Технологичното развитие и бързият напредък във всички сфери на живота вървят ръка за ръка с неудържимо нашествие на окултизма и бърз процес на демонизиране на обществото.

Спомням си пророческите думи на Достоевски, вложени в устата на стареца Зосима: